

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Supremo Tribunal de Justiça (Portugalia) w dniu 23 kwietnia 2024 r. – João Filipe Ferreira da Silva e Brito i in./Estado português

(Sprawa C-293/24, Ferreira da Silva e Brito i in.)

(C/2024/5056)

Język postępowania: portugalski

Sąd odsyłający

Supremo Tribunal de Justiça

Strony w postępowaniu głównym

Wnoszący skargę kasacyjną: João Filipe Ferreira da Silva e Brito i in.

Druga strona postępowania: Estado português

Pytania prejudycjalne

- 1) Czy w świetle przedstawionych powyżej ustalonych okoliczności faktycznych oraz w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości na dzień 25 lutego 2009 r., wykładni dyrektywy Rady 77/187/EWG ⁽¹⁾ z dnia 14 lutego 1977 r. i dyrektywy Rady 2001/23/WE ⁽²⁾ z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do ochrony praw pracowniczych w przypadku przejęcia przedsiębiorstw, zakładów lub części przedsiębiorstw lub zakładów w tamtym dniu, a w szczególności art. 1 ust. 1 dyrektywy Rady 2001/23/WE, który doprecyzował pojęcie „przejęcia”, należało dokonać w ten sposób, że pojęcie „przejęcia zakładu” obejmowało sytuację, w której spółka działająca na rynku lotów czarterowych została rozwiązana na mocy decyzji jej akcjonariusza większościowego, który sam był przedsiębiorstwem transportu lotniczego i który w ramach likwidacji podjął działania przedstawione bardziej szczegółowo w powyższym opisie stanu faktycznego?
- 2) W przypadku odpowiedzi twierdzącej, a także biorąc pod uwagę przedstawione powyżej ustalone okoliczności faktyczne oraz orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości na dzień 25 lutego 2009 r., czy rozstrzygnięcie zawarte w wyroku wydanym w tym samym dniu przez Supremo Tribunal de Justiça (sąd najwyższy, Portugalia), który, orzekając w ostatniej instancji i w świetle rozpatrywanych przez siebie okoliczności faktycznych, uznał, że wyżej wymienione dyrektywy, w szczególności art. 1 ust. 1 dyrektywy Rady 2001/23/WE z dnia 12 marca 2001 r., należy interpretować w ten sposób, że pojęcie „przejęcia zakładu” nie obejmuje sytuacji opisanej w poprzednim pytaniu, stanowi wystarczająco istotne naruszenie prawa Unii?
- 3) Czy w świetle przedstawionych powyżej ustalonych okoliczności faktycznych oraz orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości na dzień 25 lutego 2009 r., rozstrzygnięcie zawarte w wyroku wydanym w tym samym dniu przez Supremo Tribunal de Justiça, który orzekając w ostatniej instancji i w świetle rozpatrywanych przez siebie okoliczności faktycznych, uznał, że art. 234 TWE (obecnie art. 267 TFUE) należy interpretować w ten sposób, że wspomniany Supremo Tribunal, biorąc pod uwagę okoliczności faktyczne opisane w pytaniu pierwszym oraz okoliczność, że sądy krajowe niższej instancji, które rozpoznawały sprawę, wydały rozbieżne orzeczenia, nie był zobowiązany do zwrócenia się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem prejudycjalnym dotyczącym prawidłowej wykładni pojęcia „przejęcia zakładu” w rozumieniu art. 1 ust. 1 dyrektywy 2001/23/WE, stanowi wystarczająco istotne naruszenie prawa Unii?

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 77/187/EWG z dnia 14 lutego 1977 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do ochrony praw pracowniczych w przypadku przejęcia przedsiębiorstw, zakładów lub części zakładów (Dz.U. 1977, L 61, s. 26–28).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 2001/23/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do ochrony praw pracowniczych w przypadku przejęcia przedsiębiorstw, zakładów lub części przedsiębiorstw lub zakładów (Dz.U. 2001, L 82, s. 16).

- 4) W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze i w przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na jedno z dwóch poprzednich pytań lub na oba pytania, poprzez stwierdzenie istnienia wystarczająco istotnego naruszenia prawa Unii – w sprawie takiej jak niniejsza, w której ustalono, że pracownicy zgodzili się na otrzymanie odszkodowania z tytułu zwolnienia grupowego w przekonaniu, że rozwiązanie Air Atlantis, ich pracodawcy, było nieuniknione, i w nieświadomości, że po rozwiązaniu ich umów o pracę, pozwana TAP będzie wykonywała przynajmniej część operacji lotów czarterowych wykonywanych dotychczas przez Air Atlantis oraz że część wyposażenia tej ostatniej, w tym samoloty, zostanie przekazana TAP – czy art. 3 ust. 1 dyrektywy Rady 77/187/EWG z dnia 14 lutego 1977 r. należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie przepisowi krajowemu takiemu jak art. 23 ust. 3 Decreto-Lei n.º 64-A/89 (dekretu z mocą ustawy nr 64-A/89 ⁽³⁾) z dnia 27 lutego, który został w międzyczasie uchylony, ale miał zastosowanie w chwili zaistnienia okoliczności faktycznych w postępowaniu głównym, zgodnie z którym „pobranie przez pracownika odszkodowania, o którym mowa w niniejszym artykule, jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na zwolnienie?

⁽³⁾ Dekret z mocą ustawy nr 64-A/89 z dnia 27 lutego 1989 r. zatwierdzający ramy prawne rozwiązywania indywidualnych umów o pracę, w tym warunki zawierania i wygaśnięcia umów o pracę na czas określony (Diário da República nr 48/1989, 2. dodatek, seria I z dnia 1989-02-27, s. 4-14).